

System Monitorowania
Usług Publicznych

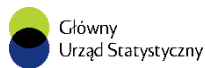
System Monitorowania Usług Publicznych

Współpraca dla lepszego świadczenia usług publicznych przez samorząd

Paweł Szefernaker – Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji

Dominik Rozkrut – Główny Urząd Statystyczny

Andrzej Porawski – Związek Miast Polskich

Wprowadzenie

ROZPORSZENIE INFORMACJI

Dotychczas w Polsce nie wypracowano spójnego systemu monitorowania usług publicznych, który umożliwiłaby uzyskanie pełnej informacji na temat **ilości, jakości, dostępności i efektywności finansowej** usług publicznych świadczonych przez samorząd terytorialny

OGRANICZONY ZAKRES I BRAK PORÓWNYWALNOŚCI

Funkcjonujące obecnie systemy monitoringowe nie spełniają oczekiwań strony samorządowej – użyteczność obecnie dostępnych danych do zarządzania usługami jak i możliwość porównywania wskaźników pomiędzy jednostkami jest niedostateczna.

DECYZJE OPARTE NA OPINII CZY DOWODACH?

Brak porównywalnych danych skutkuje często podejmowaniem decyzji intuicyjnie, pod presją czynników bieżących.

Projekt strategiczny

- „Rozwój systemu monitoringu i ewaluacji polityk publicznych służący zwiększeniu trafności, skuteczności i efektywności poszczególnych polityk publicznych” (SOR, str. 176)
- **System Monitorowania Usług Publicznych** uznany został w Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju 2030 jako **projekt strategiczny**. W programie Operacyjnym Wiedza Edukacja Rozwój alokowano ponad 50 mln zł.
- Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji od 2017 roku jak lider projektu koordynuje prace związane ze stworzeniem systemu monitorowania usług świadczonych przez samorząd terytorialny.
- Projekt ma na celu zbudowanie systemu monitoringowego ułatwiającego dostęp do wysokiej jakości danych. Umożliwi zarządzającym usługami m.in. optymalizację świadczenia usług w samorządzie (analizy porównawcze).
- System zostanie udostępniony on-line na początku 2021 roku pod adresem: www.smup.gov.pl System wykona i będzie udostępniał GUS.

Partnerzy projektu SMUP

Ministerstwo
Spraw Wewnętrznych
i Administracji

Główny
Urząd Statystyczny

ZWIĄZEK
MIAST
POLSKICH

ZWIĄZEK
POWIATÓW
POLSKICH

55 JST

*w projekcie w okresie 2017-19 brał udział także Śląski Związek Gmin i Powiatów

Udział przedstawicieli jednostek samorządu w budowie SMUP

- Współpracują z nami:
 - 36 gminy, w tym miasta na prawach powiatów
 - 19 powiatów
- Łącznie w projekcie zaangażowanych jest ponad 500 ekspertów z administracji rządowej, samorządowej, statystyki publicznej
- Korzystamy z doświadczeń ekspertów z Norwegii – system KOSTRA
<https://www.ssb.no/en/offentlig-sektor?de=KOSTRA+>

Zakres merytoryczny Systemu Monitorowania Usług Publicznych*

Analizą objęte zostanie ok. 80% wydatków JST z ponad 260 mld zł ponoszonych rocznie przez samorząd w Polsce

Edukacja
(ok. 9 usług)

**Drogownictwo
i transport**
(6 usług)

**Inwestycje
i budownictwo**
(7 usług)

**Lokalna
polityka
społeczna**
(ok. 30 usług)

**Ochrona
środowiska**
(5 usług)

**Geodezja
i kartografia**
(9 usług)

**Kultura
i rekreacja**
(ok. 6 usług)

**Gospodarowanie
nieruchomościami**
(3 usługi)

**Podatki i opłaty
lokalne**
(9 usług)

(* liczba usług w każdym z obszarów może ulec zmianie z uwagi na trwające prace merytoryczne oraz dostępność danych)

Obszar usług → usługa → wskaźnik

Obszar usług

Grupa usług publicznych wzajemnie powiązanych przedmiotowo;

Usługa publiczna

Działalność obejmująca dostarczanie dóbr materialnych i niematerialnych, za które odpowiedzialna jest władza publiczna np.:

- *Zaopatrzenie w wodę;*
- *Odrowadzanie i oczyszczanie ścieków;*
- *Dowozy szkolne i przedszkolne etc.*

Wskaźnik – np. *Zużycie wody z wodociągów na 1 korzystającego (w gminie),
Liczba wykonanych wozokilometrów dowozów szkolnych
i przedszkolnych na 1 mieszkańca etc.*

Wyzwania – luki informacyjne

- Wskaźniki mają pozwalać na monitorowanie dostarczania usług publicznych.
- W pierwszej kolejności kierowano się użytecznością wskaźnika, a nie dostępnością danych.
- Ponad 30% wskaźników pochodzi z systemów informacyjnych statystyki publicznej.
- Dla około 30% wskaźników opracowywane są metody pozyskania danych.
- Uzyskanie danych dla pozostałych wskaźników wymaga współpracy z gestorami danych.

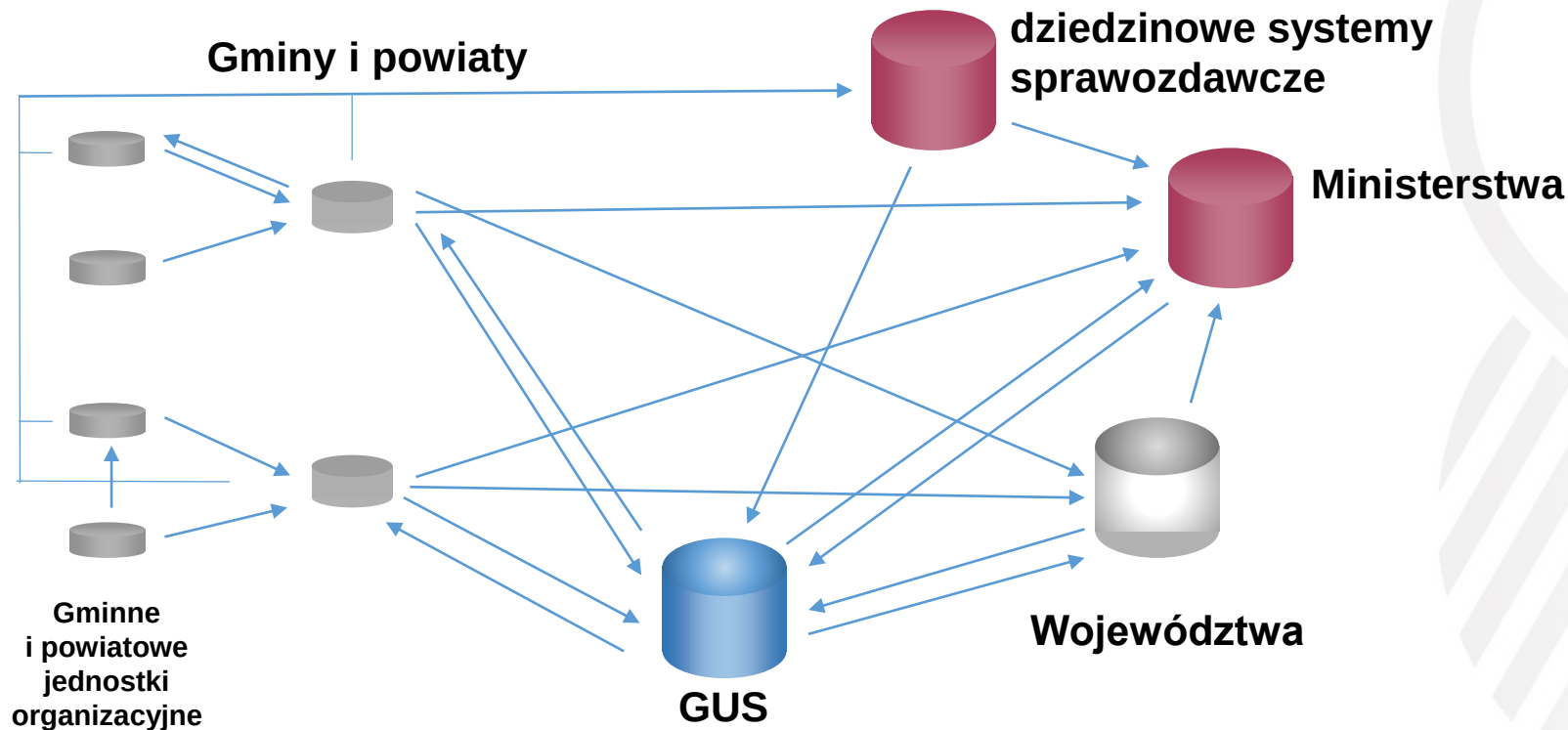
Współpraca z gestorami danych

- **Ministerstwo Finansów**
zmiany w Klasyfikacji Budżetowej – aby możliwe było uzyskanie danych o wydatkach na konkretne usługi w danej JST oraz wprowadzenie podziału na 3 grupy rozdziałów KB (podmiotowe, usługowe i pozostałe), co pozwoliłoby przyporządkować wydatki na płace urzędników do łącznych wydatków na daną usługę w JST.
- **Ministerstwo Klimatu**
współpraca dotycząca danych na temat odpadów komunalnych i ich przetwarzania.
- **Ministerstwo Edukacji Narodowej**
dostęp do danych oświatowych z systemu SIO.
- **Główny Urząd Geodezji i Kartografii**
dane na temat usług geodezyjnych i elektronizacji usług.

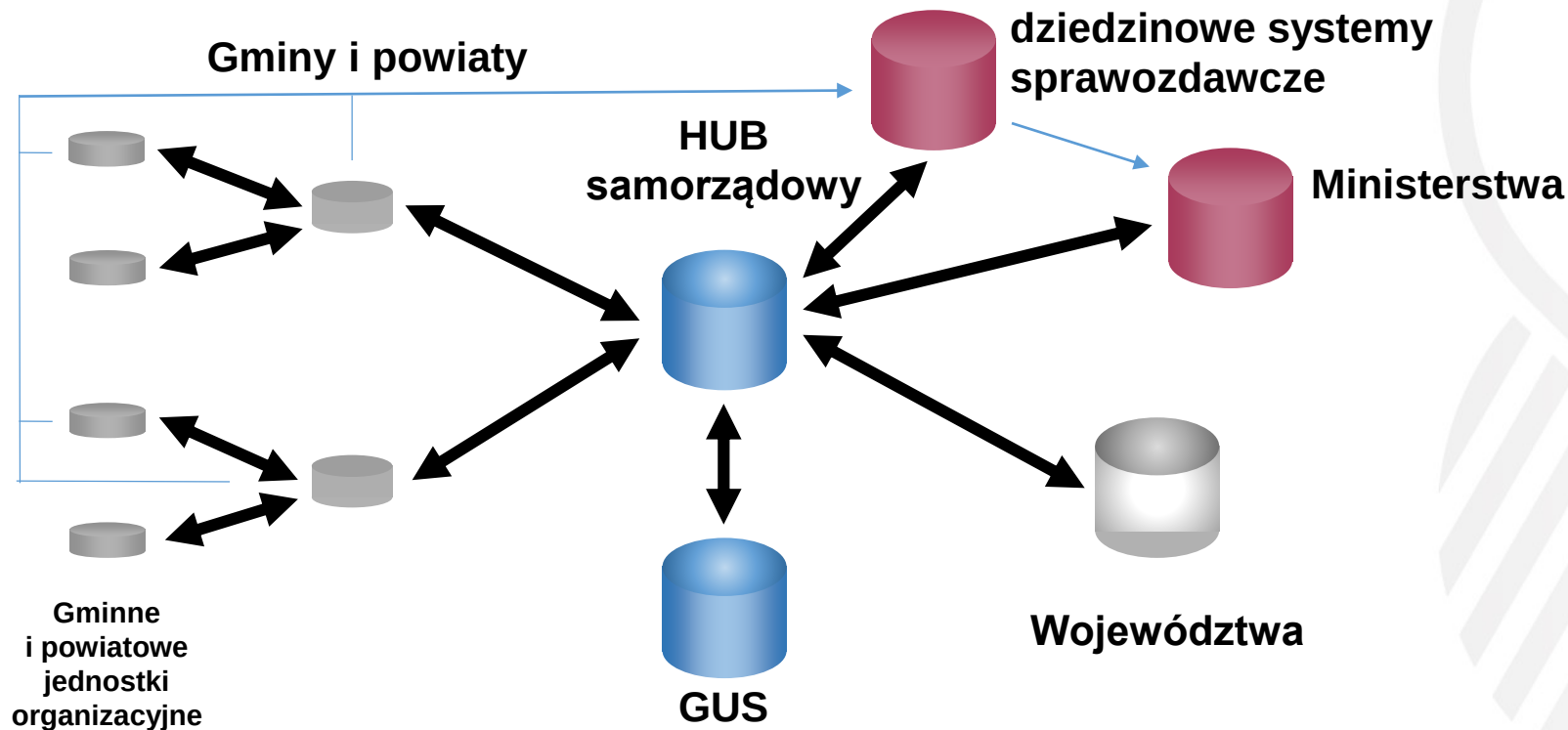
Potrzeba współpracy

- **Ministerstwo Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej**
Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie – stawki opłat za wodę i ścieki.
- **Ministerstwo Rozwoju**
Departament Gospodarki Nieruchomościami – ujednolicenie sposobu prezentowania danych na temat gospodarowania nieruchomościami SP i JST.
- **Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad**
– dane o drogach publicznych i nakładach na ich utrzymanie i rozwój.
- **Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej**
– szerszy zakres danych na temat pomocy społecznej, wsparcia rodziny i systemu pieczy zastępczej, rynku pracy.
- **Ministerstwo Zdrowia**
– szerszy zakres danych na temat lokalnej polityki zdrowotnej, w tym z jednostek z obszaru ochrony zdrowia.
- **Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego**
– nowe dane dla analizy usług kulturalnych dostarczanych przez JST.
- **Ministerstwo Sportu**
– dane dla analizy usług JST z zakresu rekreacji, w tym z podmiotów podległych.

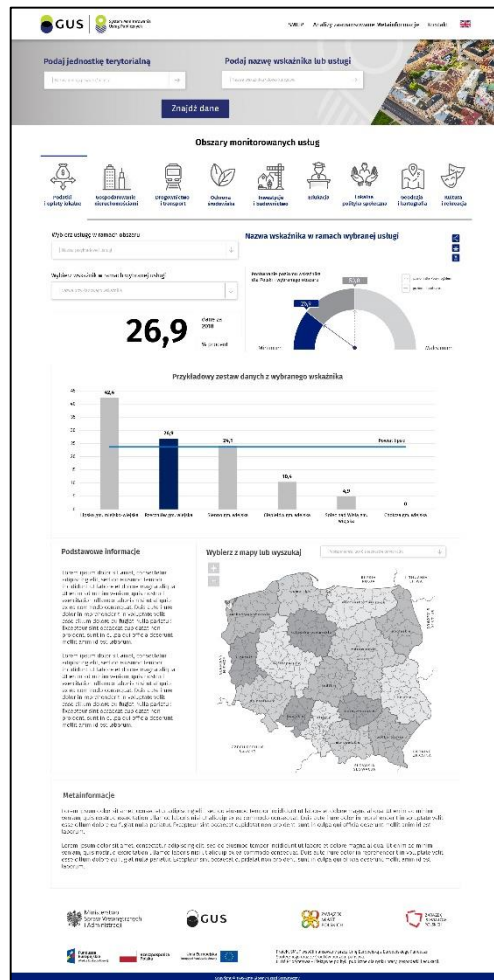
Przepływ danych dot. podsektora samorządowego w państwie

Przepływ danych dot. podsektora samorządowego w państwie

Interfejs SMUP

Zarządzanie usługami w JST – dlaczego informacje ze SMUP są rzeczywiście ważne?

- Ile rzeczywiście kosztują nasze usługi (licząc wszystkie rodzaje wydatków) ?
- Która z możliwych form organizacyjnych dostarczania danej usługi jest bardziej efektywna finansowo, a która zapewnia wyższą jakość usługi ?
- Możliwość porównania on-line stawek opłat za wodę/ścieki i odpady własnej gminy z innymi – w trakcie lokalnej debaty publicznej.
- Lepsza wiedza o faktach/kwotach pozwoli nam weryfikować, czy aktywnie zarządzamy nieruchomościami gminnymi, czy tylko nimi administrujemy.
- Ponosimy duże i wzrastające nakłady na kulturę i rekreację – jakie są efekty w porównaniu z innymi gminami (ościennymi, podobnymi) ?
- Następny krok: uczmy się od tych samorządów, które uzyskują lepszą jakość przy porównywalnych wydatkach jednostkowych na daną usługę.

Dlaczego potrzebujemy SMUP?

- 1. Potrzebujemy znaczących uproszczeń i zmniejszenia obciążeń dla JST z tytułu sprawozdawczości dla GUS oraz innych gestorów danych administracyjnych – pełna realizacja SMUP zapewni ten efekt**
- 2. Potrzebujemy istotnego wzrostu jakości informacji zwrotnej z GUS – poprzez możliwość porównania nakładów i wyników z innymi JST**
- 3. Mieszkańcy oczekują od nas wzrostu jakości informacji, jakie im przekazujemy, np. w raportach o stanie gminy/powiatu – po spełnieniu warunku z p. 2**
- 4. W zarządzaniu sprawami publicznymi na szczeblu lokalnym powinniśmy w maksymalnym stopniu oprzeć się na faktach a nie opiniach**
- 5. Zmiana tej sytuacji jest możliwa poprzez uruchomienie SMUP, ale wymaga determinacji i konsekwencji oraz dobrej współpracy ministerstw, podległych im instytucji i samodzielnych agencji rządowych**
- 6. SMUP jako projekt strategiczny SOR:**
 - ułatwi rządowi i resortom prowadzenie polityk terytorialnych,**
 - ułatwi JST prowadzenie polityki rozwoju, z wykorzystaniem wsparcia rządowego**

Dziękujemy za uwagę

Więcej o SMUP:

<https://smup.gov.pl/projektsmup/>

Projekt dofinansowany jest ze środków z budżetu Unii Europejskiej oraz budżetu krajowego w ramach Działania 2.18 PO WER.

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

